

Türkiye’de Sosyal Bilgiler Eğitiminde Kavramlar Konusunda Yapılan Yüksek Lisans ve Doktora Tezlerinin İncelenmesi

Samet KARAKUŞ¹

ARTICLE INFO

Özet

Gönderim Tarihi

11.03.2020

Kabul Tarihi

30.03.2020

Yayın Tarihi

16.04.2020

Bu çalışmanın amacı Türkiye’de sosyal bilgiler eğitiminde kavramlar konusunda yapılan yüksek lisans ve doktora tezlerini çeşitli değişkenler açısından incelemektir. Araştırma durum çalışması modelinde desenlenmiş olup veriler içerik analizi yoluyla çözümlenmiştir. Araştırmanın evrenini Yüksek Öğretim Kurulunun Ulusal Tez Merkezinde konuyla ilgili ulaşılan 50 lisansüstü tez oluşturmaktadır. Araştırmada verilere doküman incelemesi yöntemiyle ulaşılmıştır. Lisansüstü tezler yayın yılı ve türü, yapıldığı üniversiteler, araştırma yöntemleri, çalışma grubu, örneklem büyüklüğü, tezlerin konu alanı olmak üzere toplamda 6 başlık altında incelenmiştir. Araştırmanın sonunda sosyal bilgiler eğitiminde kavramlar konusunda yapılan lisansüstü tezlerin en çok 2019 yılında yapıldığı tespit edilmiştir. Bununla birlikte tezlerin daha çok nicel araştırma türünde olduğu, en çok Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesinde gerçekleştirildiği, tezlerin katılımcı grubunun daha çok ilköğretim düzeyindeki öğrencilerden oluştuğu, örneklem büyüklüğünün daha çok 10-50 arasında olduğu ve en çok kavram yanlışlığının tespiti konusunda araştırmaların yapıldığı saptanmıştır. Elde edilen sonuçlar ışığında birtakım önerilerde bulunulmuştur.

© 2020 AEAD

Anahtar Kelimeler: Kavram, Sosyal Bilgiler Eğitimi, İçerik Analizi, Yüksek Lisans, Doktora

¹. Sorumlu yazar e-mail adresi: elifsamet2961@gmail.com

An Examine Master Theses and Phd Dissertations Conducted in the Field of the Concepts in Social Studies Education in Turkey

---

Abstract

The aim of this study is to examine master theses and PhD dissertations conducted in the field of the concepts in social studies education in Turkey. The research was designed in the case study and the data was analyzed by content analysis. The universe of the research consists of 50 master theses and PhD dissertations related to the subject at National Thesis Center also known as Higher Education Council. In the research, the data was reached by document analysis method. Master thesis and PhD dissertations were examined under 6 titles in total: the year and type of publication, the universities in which they were made, the methods of research, the study group, the sample size and subject field of thesis. The result of the research showed that most postgraduate theses on concepts in social studies education were conducted in 2019, these were mostly quantitative research type, most of these was carried out at Nigde Omer Halisdemir University, the participant group of thesis consisted of more students at elementary education, sample size was mostly between 10-50 and the most researches about the detection of misconceptions were made. Some suggestions were made in the light of the results obtained.

© 2020 AEAD

Keywords: Concept, Social Studies Education, Content Analysis, Master, PhD

GİRİŞ

Bireyin yaşadığı topluma ayak uydurabilmesi için eğitim önemli bir yere sahiptir. Yaşadığı topluma uyum sağlayan, ülkesinin bir ferdi olduğunun bilincinde olan, ülke ekonomisinin gelişimi için kafa yoran, ülkesinin milli ve manevi değerlerini benimseyen bir nesil oluşturulması ancak sosyal bilgiler eğitimi ile olabilmektedir (İnan, 2019). Günümüzde okullarda 4, 5, 6 ve 7. sınıflarda okutulan bir ders olan sosyal bilgiler ile öğrencilerin problem çözme, eleştirel düşünme, günlük yaşamlarına hazırlanma, araştırma, sorgulama gibi becerileri kazanmaları beklenmektedir. Bunun yanı sıra sosyal bilgiler dersi ile öğrencilerin mantıklı ve doğru karar alabilmeleri, öğrendiklerini günlük yaşamlarıyla bağdaştırabilmeleri hedeflenmektedir (Kaymakçı, 2010). Öğrencilerin bu tür özelliklere sahip birer birey olarak yetişebilmeleri için her şeyden önce okullarda temel kavramları öğrenmeleri ve bu kavramları günlük yaşamlarına transfer edebilmeleri gerekmektedir. Bunun da en iyi yolu sosyal bilgiler dersinde öğrencilere kavram öğretiminden geçmektedir (Özkan, 2019).

Kavram, "bir nesnenin veya düşüncenin zihindeki soyut ve genel tasarımı" olarak tanımlanmaktadır (TDK, 2020). Hayatın kolaylaşmasına yardımcı olan kavramlar ile sosyal bilgilerin sıkı bir bağı vardır. Çünkü ikisi de bulunduğu toplum içinde insanın yaşamını sürdürebilmesi ve diğer insanlarla iyi iletişim kurabilmesi için gereklidir (Doğanay, 2002; Ayas, 2015). Bu bağlamda sosyal bilgiler eğitiminde öğrencilere kavram öğretiminin önemi açıktır. Bilindiği gibi Türkiye'de öğretim programları 2004 yılında yapılandırıcılık doğrultusunda yeniden şekillendirilmiştir. Yapılandırıcı anlayışta ise kavramların önemli

bir yeri vardır. Bu anlayışa göre birey yeni yapılandıracağı bilgileri önceki deneyimlerine göre oluşturmaktadır. Eğer birey birtakım kavramları yanlış öğrenmişse bu durum bireyin gelecekteki öğrenmelerini etkileyecektir.

Türkiye'deki çeşitli üniversitelerce sosyal bilgiler eğitiminde kavramlar konusunda yapılan yüksek lisans ve doktora tezleri bulunmaktadır. Bu tezlerin Türkiye'de 2004 yılında öğretim programlarının yapılandırma anlayışı doğrultusunda yeniden düzenlenmesi neticesinde yapılmaya başlandığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sosyal bilgiler eğitiminde diğer konularla karşılaştırıldığında kavram öğretimi konusunda yazılan tezlerin yeni olduğu söylenebilir. İşte bu çalışmanın amacı sosyal bilgiler eğitiminde kavramlar konusunda yapılan yüksek lisans ve doktora tezlerini çeşitli değişkenlerden açısından incelemektir.

Literatürde sosyal bilgiler eğitiminde yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesini konu edinen bazı çalışmalar (Sönmez, Merey ve Kaymakçı, 2009; Duman ve İnel, 2019; Ulusoy, 2008; Geçit ve Kartal, 2010; Tarman, Acun ve Yüksel, 2010; Şahin, Yıldız ve Duman, 2011; Tarman, Güven ve Aktaşlı 2011; Dilek, Baysan ve Öztürk, 2018; Öner ve Öner, 2017; Sezer, İnel ve Gökalp, 2019; Oğuz-Haçat ve Demir, 2018) mevcuttur. Bu mevcut çalışmalara bakıldığında sosyal bilgiler eğitiminde tezlerin genel olarak incelendiği, konu bazında inceleme çalışmalarının az olduğu görülmektedir.

Bu araştırma konu bazında tez incelemesi çalışması olup alandaki boşluğun giderilmesi hedeflenmektedir. Kavram öğretiminin sosyal bilgiler eğitiminde önemli bir yere sahip olmasından dolayı bu konudaki yüksek lisans ve doktora tezlerinin durumu merak edilmiş ve böyle bir çalışmanın hazırlanmasına gerek duyulmuştur. Karadağ'ın (2009) da ifade ettiği gibi bir bilimsel alanla ilgili yapılan tezlerin analiz edilmesi o bilim dalıyla ilgili genel görünümün ortaya konulmasında önemlidir. Bu araştırmayla sosyal bilgiler eğitiminde kavramlar konusunda yapılmış lisansüstü tezlerin genel bir profili çıkarılarak alanda kavramlar konusunda çalışma yapacak araştırmacılara genel bir fikir verileceğine inanılmaktadır. Diğer yandan bu çalışmanın kavramlar konusunda diğer alanlarda yapılan çalışmalara da (Sarıkahya, 2017; Çamlıbel-Çakmak, 2018; Mutlu ve Söylemez, 2018; Ayvacı ve Altınok, 2019; Adıgüzel, Şimşir, Çubukluöz, Gökçurt-Özdemir, 2018) katkı sağlayacağı düşünülmüştür. Çünkü diğer eğitim alanlarında da kavramlar konusunda yapılan tez inceleme çalışmalarının kısıtlı olduğu görülmüştür.

Araştırma aşağıdaki alt problemler çerçevesinde yürütülmüştür:

1. Sosyal bilgiler eğitiminde kavramlar konusunda yapılan lisansüstü tezlerin yıllara ve türlerine göre dağılımı nasıldır?
2. Sosyal bilgiler eğitiminde kavramlar konusunda yapılan lisansüstü tezlerin üniversitelere göre dağılımı nasıldır?
3. Sosyal bilgiler eğitiminde kavramlar konusunda yapılan lisansüstü tezlerde uygulanan yöntemlerin dağılımı nasıldır?
4. Sosyal bilgiler eğitiminde kavramlar konusunda yapılan lisansüstü tezlerin çalışma gruplarının dağılımı nasıldır?
5. Sosyal bilgiler eğitiminde kavramlar konusunda yapılan lisansüstü tezlerin örneklem büyüklüğünün dağılımı nasıldır?
6. Sosyal bilgiler eğitiminde kavramlar konusunda yapılan lisansüstü tezlerin konu türlerinin dağılımı nasıldır?

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren ve örneklem, verilerin toplanması ve analizi hakkında bilgilere yer verilmiştir.

Araştırmanın Modeli

Nitel bir anlayışla yürütülen bu çalışmanın modeli durum çalışmasıdır. Durum çalışması, üzerinde çalışılan problemin bir yönünün ayrıntılı olarak ele alınmasına ve kısa bir sürede konu ile ilgili araştırma yapılmasına olanak tanıyan, bireysel olarak yürütülebilen bir çalışmadır (Çepni, 2012). Bu çalışmada da Türkiye'deki sosyal bilgiler eğitiminde kavramlar konusunda hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinin genel durumu kısa bir süre içerisinde ayrıntılı olarak ele alındığından bu çalışmanın durum çalışması desenine uygun olduğu söylenebilir.

Evren ve Örneklem

Araştırmada sosyal bilgiler eğitimi alanında kavramlar konusunda yapılan bütün lisansüstü tezler çalışmanın evrenini oluşturmaktadır. Evrenin bütününe ulaşılması hedeflendiğinden ayrıca örneklem alınmaya gerek duyulmamıştır.

Verilerin Toplanması

Araştırma verilerine YÖK Ulusal Tez Merkezi'nin <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/> adresinden ulaşılmıştır. İlgili sayfanın *tarama/gelişmiş tarama* kısmına "sosyal bilgiler", "kavram", "tarih", "coğrafya", "zihin haritası", "kelime ilişkilendirme testi" kelimeleri yazılarak tarama yapılmış ve toplamda 2004-2019 yılları arasını kapsayan 49 lisansüstü teze ulaşılmıştır. Dolayısıyla bu araştırma kavramlar konusundaki toplam 49 tez ile sınırlandırılmıştır. Tez merkezi veri tabanında yayınlanma izni olmayan 1 teze ilgili üniversitenin kütüphanesi aracılığıyla erişilmiştir. Erişime kapalı 1 tezin ise yalnızca özet bilgilerinden yararlanılmıştır. Ulaşılan tezler pdf formatında bilgisayara indirilmiş ve EK-1'de tezlerin künye bilgileri sunulmuştur. Erişilen tezlerin başlığı, yayın yılı, yazarının adı, yapıldığı üniversite adı, çalışma grubu, örneklem büyüklüğü, konu türü gibi bilgilerin yer aldığı, araştırmacı tarafından hazırlanan "Tez İnceleme Formu"na işlenmiştir. Verilerin toplanmasında doküman incelenmesi yöntemi temel alınmıştır. Doküman incelenmesi yönteminde araştırılması hedeflenen yazılı materyallerin analiz edilmesi amaçlanır. Nitel araştırmalarda sık sık kullanılan doküman incelenmesi gerek tek başına gerekse de diğer veri toplama yöntemleriyle birlikte araştırmacılar tarafından kullanılma imkânına sahiptir. Doküman incelenmesi doğrudan gözlem ve görüşmenin yapılamadığı araştırmalarda araştırmanın geçerliğinin artırılmasına katkı sağlar (Yıldırım ve Şimşek, 2013; 217).

Verilerin Analizi

Araştırmada veriler içerik analizi yoluyla çözümlenmiştir. İçerik analizinde araştırma problemleri doğrultusunda toplanan verileri açıklığa kavuşturacak kavramlara ve bağlantılara erişmek amaçlanır. Bu doğrultuda esas olarak yapılan şey, "...birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve bunları okuyucunun anlayabileceği bir biçimde düzenleyerek yorumlamaktır" (Yıldırım ve Şimşek, 2013; 259). Araştırmada ulaşılan yüksek lisans ve doktora tezleri alt problemleri kapsamında kategorize edilmiştir. Daha sonra veriler kodlanarak frekans ve yüzde şeklinde sunulmuştur. Araştırmanın geçerliği ve güvenilirliğini sağlamak için bulgular bölümünde veriler

sunulduktan sonra yorumlanmış, araştırmanın veri toplama ve analiz süreci hakkında ayrıntılı bilgilere yer verilmiştir. Araştırma kapsamında incelenen tezlerle ilgili genel bilgilerin yer aldığı ve araştırmacı tarafından hazırlanan “Tez İnceleme Formu” araştırmacı tarafından imha edilmemiş olup ilerleyen dönemlerde teyit amaçlı saklanmaktadır.

BULGULAR

Bu bölümde araştırmada elde edilen bulgular araştırmanın alt problemleri kapsamında sırasıyla sunulmuştur.

Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın birinci alt problemi kapsamında sosyal bilgiler eğitiminde kavramlar konusunda yapılan lisansüstü tezlerin yıllara ve türlerine göre dağılımı tablo 1’de gösterilmektedir.

Tablo 1. Lisansüstü tezlerin yıllara ve türlerine göre dağılımı

Yıllar	Yüksek Lisans	Doktora	Toplam
2004	1	-	1
2006	3	-	3
2007	1	-	1
2008	1	-	1
2010	4	1	5
2011	2	3	5
2012	1	1	2
2013	1	-	1
2014	5	-	5
2015	3	-	3
2016	1	-	1
2017	3	-	3
2018	7	1	8
2019	11	-	11
Toplam	44	6	50

Tablo 1 incelendiğinde sosyal bilgiler eğitiminde kavramlar konusunda yapılan lisansüstü tezlerin 44’ünün yüksek lisans, altısının ise doktora düzeyinde olduğu görülmektedir. Tezler 2004-2019 yılları arasında yazılmıştır. Yazılan tezlerin Yüksek lisans düzeyinde en çok 2019 yılında (f=11), doktora düzeyinde ise en çok 2011 yılında (f=3) olduğu anlaşılmaktadır. Yüksek lisans ve doktora tezlerinin birlikte en çok yazıldığı (f=8) yıl ise 2018 yılıdır. 2004, 2007, 2008, 2012, 2013 ve 2016 yılları lisansüstü tezlerin en az yapıldığı yıllar olarak ön plana çıkmaktadır. 2005 ve 2009 yıllarında ise konuyla ilgili hiçbir tezin yazılmadığı tablo 1’den anlaşılmaktadır.

İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın ikinci alt problemi doğrultusunda sosyal bilgiler eğitiminde kavramlar konusunda yapılan lisansüstü tezlerin üniversitelere göre dağılımı tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2. Lisansüstü tezlerin üniversitelere göre dağılımı

Üniversite Adı	Frekans
Ömer Halis Demir Üniversitesi	6
Marmara Üniversitesi	4
Gazi Üniversitesi	4
Ahi Evran Üniversitesi	3
Afyon Kocatepe Üniversitesi	3
Celal Bayar Üniversitesi	3
Fırat Üniversitesi	3
Adnan Menderes Üniversitesi	2
Mehmet Akif ERSOY Üniversitesi	2
Atatürk Üniversitesi	2
Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi	2
Trabzon Üniversitesi	1
Kastamonu Üniversitesi	1
Akdeniz Üniversitesi	1
Amasya Üniversitesi	1
Gaziosmanpaşa Üniversitesi	1
Dokuz Eylül Üniversitesi	1
Cumhuriyet Üniversitesi	1
Giresun Üniversitesi	1
Erciyes Üniversitesi	1
Erzincan Üniversitesi	1
Sakarya Üniversitesi	1
Abant İzzet Baysal Üniversitesi	1
Selçuk Üniversitesi	1
Çukurova Üniversitesi	1
Necmettin Erbakan Üniversitesi	1
Karadeniz Teknik Üniversitesi	1
Toplam	50

Tablo 2 incelendiğinde sosyal bilgiler eğitiminde kavramlar konusunda yapılan lisansüstü tezlerin en çok Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi (f=6), Marmara Üniversitesi (f=4), Gazi Üniversitesi (f=4), Ahi Evran Üniversitesi (f=3), Afyon Kocatepe Üniversitesi (f=3), Celal Bayar Üniversitesi, ve Fırat üniversitesine (f=3) ait olduğu görülmektedir. Geriye kalan üniversitelerin frekansları iki veya bir şeklinde sıralanmaktadır.

Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın üçüncü alt problemi doğrultusunda sosyal bilgiler eğitiminde kavramlar konusunda yapılan lisansüstü tezlerin araştırma yöntemine göre dağılımı tablo 3'de gösterilmiştir.

Tablo 3. Lisansüstü tezlerin araştırma yöntemlerine göre dağılımı

Araştırma Yöntemi	Frekans	Yüzde
Nicel	35	70
Nitel	10	20
Karma	5	10
Toplam	50	100

Tablo 3'e bakıldığında lisansüstü tezlerin en çok nicel araştırma türünde (%70), en az ise karma araştırma türünde (%10) yapıldığı görülmektedir. Nitel araştırma türündeki tezlerin

oranının ise karma araştırma türündeki tezlerin oranının iki katına eşit olduğu tablo 3'den anlaşılmaktadır.

Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın dördüncü alt problemi doğrultusunda sosyal bilgiler eğitiminde kavramlar konusunda yapılan lisansüstü tezlerin çalışma grubuna göre dağılımı tablo 4'de gösterilmiştir.

Tablo 4. Lisansüstü tezlerin çalışma grubuna göre dağılımı

Çalışma Grubu	Frekans	Yüzde
Öğrenci	41	82
Öğretmen	3	6
Öğretmen adayı	3	6
Öğretmen ve öğrenci	3	6
Toplam	50	100

Tablo 4 incelendiğinde lisansüstü tezlerin daha çok öğrenci grubuyla (%82) yapıldığı anlaşılmaktadır. Öğretmen, öğretmen adayı, öğretmen ve öğrenci gruplarıyla yapılan tezlerin eşit frekans ve yüzdeliğe (f=3, %6) sahip olduğu belirlenmiştir.

Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın beşinci alt problemi doğrultusunda sosyal bilgiler eğitiminde kavramlar konusunda yapılan lisansüstü tezlerin örneklem büyüklüğüne göre dağılımı tablo 5'de gösterilmiştir.

Tablo 5. Lisansüstü tezlerin örneklem büyüklüğü

Örneklem büyüklüğü	Frekans	Yüzde
10-50	17	34
51-100	15	30
101-150	6	12
151-200	2	4
200 üstü	10	20
Toplam	50	100

Tablo 5 incelendiğinde lisansüstü tezlerin örneklem büyüklüğü açısından en çok 10-50 kişi arasındaki bir örnekleme (f=17) gerçekleştirildiği görülmektedir. 51-100 arasındaki örneklem grubuyla 15 tezin, 101-150 arasındaki örneklem grubuyla altı tezin, 200 ve üzeri örneklem grubuyla 10 tezin yapıldığı anlaşılmaktadır. 151-200 kişilik bir örneklem grubuyla yapılan tezlerin sayısının ise iki olduğu belirlenmiştir.

Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın altıncı alt problemi doğrultusunda sosyal bilgiler eğitiminde kavramlar konusunda yapılan lisansüstü tezlerin araştırma türüne göre dağılımı tablo 3'de gösterilmiştir.

Tablo 6. Lisansüstü tezlerin konu alanlarına göre dağılımı

Konu Alanı	Frekans
Kavram yanlışlığının tespiti	9
Kavram haritasının başarıya etkisi	6
Kavram yanlışlığının incelenmesi ve giderilmesi	4
Çeşitli konuların kelime ilişkilendirme testleriyle incelenmesi	4
Kavram karikatürlerinin başarıya etkisi	3
Kavram yanlışlarının giderilmesinde kavramsal değişim yaklaşımının etkisi	3
Zihin haritası kullanımının başarıya etkisi	3
Kavram karikatürlerinin derse yönelik tutuma etkisi	2
Kavram bulmacalarının başarıya etkisi	2
Kavram karikatürlerinin anlamaya etkisi	2
Öğrencilerin kavram algılama düzeylerinin ölçülmesi	2
Kavram yanlışlarına yönelik görüşler	1
Kavramlar konusunda akademik başarıların incelenmesi	1
Kavram karikatürlerinin derse yönelik tutuma etkisi	1
Kavramların öğrenilme düzeyinin tespiti	1
Çalışma yapraklarının kavram yanlışlığını gidermeye etkisi	1
Aktif öğrenme tekniklerinin kavram yanlışlarının giderilmesine etkisi	1
Kavram öğretimine ilişkin görüşler	1
Öğrenme stillerine uygun etkinliklerin kavram yanlışlarının giderilmesine etkisi	1
Kavram haritasının öğrenci tutumlarına etkisi	1
Beyin fırtınası tekniğinin kavramların anlaşılmasına etkisi	1
Kavram analizi yönteminin kavramların kazanılmasındaki etkisi	1
Kavramlarla ilgili algıların incelenmesi	1
Sözlü ve yerel tarih uygulamalarının kavramsal başarıya etkisi	1
Yapılandırmacı yaklaşımın kavram öğretimine etkisi	1

Tablo 6 incelendiğinde lisansüstü tezlerin en çok (f=9) kavram yanlışlığının tespiti konusunda yapıldığı anlaşılmaktadır. Kavram haritasının başarıya etkisi konusunda üç, kavram yanlışlığının incelenmesi ve giderilmesi konusunda üç, çeşitli konuların kelime ilişkilendirme testleriyle incelenmesini araştıran üç, kavram karikatürlerinin başarıya etkisi konusunda üç, kavram yanlışlığının giderilmesinde kavram değişim yaklaşımının etkisi konusunda üç ve zihin haritası kullanımının başarıya etkisini inceleyen üç tez yazılmıştır. Geriye kalan konularda yazılan tezlerin sayısı ise iki veya bir şeklinde sıralanmaktadır.

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Sosyal bilgiler eğitimi alanında kavramlar konusunda yürütülen ilk tezin 2004 yılında yürütülen bir yüksek lisans tezi olduğu saptanmıştır. Şahin vd.'nin (2011) yaptığı araştırmada sosyal bilgiler eğitiminde ilk tezin 1990 yılında yazıldığı belirtilmektedir. Kavramlar konusunda yazılan ilk tezin 2004 yılında yazılması yani ilk yazılan tezin 14 yıl sonra yazılmış olması kavramlar konusunda yazılan tezlerin sosyal bilgiler eğitimi alanında geç kalındığını göstermektedir. Türkiye'de yapılandırmacılık anlayışı doğrultusunda 2004 yılında öğretim programlarının yenilenmesiyle birlikte araştırmacıların kavram öğretimine ilgi duymasının bunda etken olduğu düşünülmektedir.

Araştırmada doktora tezlerinin yüksek lisans tezlerine oranla daha az olduğu belirlenmiştir. Bunun sebebi olarak sosyal bilgiler eğitimi alanının yeni bir alan olması ve doktora programlarının yeni açılmış olması söylenebilir. Kavramlar konusunda yazılan ilk sosyal bilgiler doktora tezi 2010 yılında yazılmıştır. Tarman vd. (2011) sosyal bilgiler eğitiminde ilk doktora tezinin 2001 yılında yapıldığını ortaya koymuştur. Kavramlar konusunda yazılan doktora tezinin alanda yazılan ilk doktora tezinden 9 yıl aradan sonra yazılmış olması araştırmacıların doktora düzeyinde kavramlar konusuna yeterince ilgi duymadığını göstermektedir. Yüksek lisans tezlerinin ise 2017-2019 yılları arasında daha sık yazılması da önemli bir gelişmedir. Bu durum araştırmacıların sosyal bilgilerde kavram öğrenimine yeterince önem vermeye başladıklarının bir göstergesi olarak yorumlanabilir.

Sosyal bilgiler eğitiminde kavramlar konusunda yapılan yüksek lisans ve doktora tezlerinde daha çok nicel araştırmaların yürütüldüğü dikkati çekmektedir. Nitel ve karma araştırma yaklaşımlarının kullanıldığı tezlerin sayısı nicel araştırmaların uygulandığı tezlere oranla daha azdır. Sosyal bilgiler eğitimi açısından karma araştırmaların ve daha derinlemesine bilgi edinilmesini sağlayan nitel araştırmaların az yapılması alan açısından bir eksiklik olarak yorumlanabilir. Çamlıbel-Çakmak (2018) da yaptığı çalışmasında bu araştırmanın sonuçlarına benzer bulgulara ulaşmıştır.

Araştırmada ulaşılan sonuçlardan birisi de çalışma grubunun daha çok öğrencilerden oluşmuş olmasıdır. Yüksek lisans ve doktora tezlerinin 40'ı ilköğretim düzeyindeki öğrencilere yönelik yapılmıştır. Bu durum kavram öğretimi açısından olumlu olarak değerlendirilebilir. Ancak öğretmenleri konu edinen araştırmaların oldukça az olması ise bir eksiklik olarak görülebilir. Çünkü kavram öğretiminde öğretmenlere önemli görevler düşmektedir. Konuyla ilgili öğretmenlerin durumlarını ortaya koyan tezlerin sayısının fazla olmasının alana katkılar sağlayacağı düşünülmektedir. Çamlıbel-Çakmak'ın (2018) araştırmasında bu araştırmanın sonuçlarına benzer bulgulara ulaşıldığı görülmektedir.

Araştırmada kavramlar konusunda yapılan çalışmaların konu türleri incelendiğinde daha çok kavram yanlışlığının tespit edilmesi, kavram haritasının başarıya etkisi, kavram yanlışlığının incelenmesi ve giderilmesi, kavram karikatürlerinin başarıya etkisi, kavram yanlışlarının giderilmesinde kavram değişim yaklaşımının etkisi ve zihin haritası kullanımının başarıya etkisi konularında yoğunlaşıldığı tespit edilmiştir. Özellikle kavram yanlışlığı konusunda bir eğilimin olması alan açısından önemlidir. Sosyal bilgiler dersinin özellikle tarih ve coğrafya derslerinin temeli olması sebebiyle öğrencilerin mevcut kavram yanlışlarının ortaya çıkarılarak sahip oldukları yanlışlarının giderilmesi öğrencilerin yararına olan bir durum olarak değerlendirilmektedir. Araştırmada ulaşılan diğer sonuçlar ise tezlerin örneklem büyüklüğünün 10-50, 51-100 arasında değişmesi ile Niğde Ömer Halisdemir, Marmara, Gazi, Ahi Evran, Afyon Kocatepe ve Celal Bayar Üniversitelerince konuyla ilgili tezlerin daha çok yapıldığıdır. Örneklem büyüklüğünün özellikle 0-50 arasında olması (f=15) yapılan çalışmaların çoğunlukla deney ve kontrol gruplu nicel çalışmalar olmasından kaynaklanmaktadır.

Araştırmanın sonucunda elde edilen bulgular ışığında şu önerilerde bulunulabilir:

- Sosyal bilgiler eğitiminde kavramlar konusunda daha çok doktora tezinin yazılması alana katkı sağlayacaktır.
- Sosyal bilgiler eğitiminde kavram ağları, yapılandırılmış grid, tanılayıcı dallanmış ağaç, ikili ve üç aşamalı teşhis testleri, anlam çözümleme tabloları konusunda da çalışmalar yapılabilir.

- Sosyal bilgiler eğitiminde kavramlar konusunda karma ve nitel yaklaşımla yapılacak tezlere daha çok ağırlık verilmelidir.
- Sosyal bilgiler eğitiminde kavramlar konusunda öğretmenleri konu edinen tez çalışmalarının sayısı artırılmalıdır.
- İlerleyen yıllarda bu araştırmanın konusuna benzer güncel bir çalışma araştırmacılar tarafından tekrardan yapılabilir.

KAYNAKÇA

- Adıgüzel, T., Şimşir, F., Çubukluöz, Ö. ve Gökurt-Özdemir, B. (2018). Türkiye’de matematik ve fen eğitiminde kavram yanılgılarıyla ilgili yapılan yüksek lisans ve doktora tezleri: Tematik bir inceleme. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(25), 57-92. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/befdergi/issue/38072/411387> adresinden edinilmiştir.
- Ayas, A. (2015). Kavram öğrenimi. S. Çepni içinde, *Kuramdan uygulamaya fen ve teknoloji öğretimi* (s. 192-221). Ankara: PegemA.
- Ayvacı, H.Ş. ve Altınok, O. (2019).Türkiye’de yürütülen tezlerin tematik incelenmesi: Işık kavramı örneği. *Trakya Eğitim Dergisi*, 9(3), 549-563. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/tred/issue/49145/501538> adresinden edinilmiştir.
- Çamlıbel-Çakmak, Ö. (2018). Okulöncesi eğitiminde kavramlar konusunda yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi. *Uluslararası Bilimsel Araştırmalar Dergisi*, 286-299. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ibadjournal/issue/36439/419996> adresinden edinilmiştir.
- Çepni, S. (2012). *Araştırma ve proje çalışmalarına giriş*. Trabzon: Celepler Matbaacılık.
- Dilek, A., Baysan, S. ve Öztürk, A.A (2018). Türkiye’de sosyal bilgiler eğitimi üzerine yapılan yüksek lisans tezleri: Bir içerik analizi çalışması. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 22(2), 581-602. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/tsadergisi/issue/38760/331020> adresinden edinilmiştir.
- Doğanay, A. (2002). Öğretimde kavram ve genellemelerin geliştirilmesi. C.Öztürk içinde, *Hayat bilgisi ve sosyal bilgiler öğretimi* (s. 266-294). Ankara: PegemA.
- Duman, A ve İnel, Y. (2019). Review of Master’s Theses in the Field of Social Studies Education between 2008 and 2014. *Universal Journal of Educational Research*, 7(1), 66-73. <https://eric.ed.gov/?id=EJ1201449> adresinden edinilmiştir.
- Geçit, Y. ve Kartal, A. (Kasım, 2010). Sosyal bilgiler eğitimi araştırma konuları üzerine bir araştırma. On New Trends İn education and Their İmplications, Antalya, Türkiye, s. 84
- İnan, S. (2019). Sosyal bilgiler eğitimi: Nedir, ne zaman ve neden?. S.İnan içinde, *Sosyal bilgiler eğitimine giriş* (s. 1-22). Ankara: Anı.
- Karadağ, E. (2009). Eğitim bilimleri alanında yapılmış doktora tezlerinin tematik açıdan incelenmesi. *Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10(3), 75-87. <http://kefad.ahievran.edu.tr/Kefad/ArchiveIssues/Detail/648668ae-de54-e711-80ef-00224d68272d>
- Kaymakçı, S. (2010). *Sosyal bilgiler öğretiminde çalışma yapıları kullanımının öğrencilerin akademik başarılarına ve derse karşı tutumlarına etkisi*. Yayınlanmamış doktora tezi. Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Mutlu, Y. ve Söylemez, İ. (2018). Matematiksel kavram yanılgıları konusunda yapılmış yüksek

- lisans ve doktora tezlerinin incelenmesi. *Baskent University Journal of Education*, 5(2), 187-197. <http://buje.baskent.edu.tr/index.php/buje/article/view/166> adresinden edinilmiştir.
- Oğuz-Haçat, S. ve Demir, F.B. (2018). Sosyal bilgiler eğitimi üzerine yapılan doktora tezlerinin değerlendirilmesi (2002-2018). *Avrasya Uluslararası Araştırmalar Dergisi*, 6(15), 948-973.
- Oruç, Ş. Ve Ulusoy, K. (2008). Sosyal bilgiler öğretimi alanında yapılan tez çalışmaları. *Selçuk Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Dergisi*, 26, 121 -132.
- Öner, G. ve Öner, D. (2017). Sosyal bilgiler eğitiminde coğrafya konuları üzerine yapılmış lisansüstü tezlere yönelik bir analiz ve bibliyografya çalışması. *Boğaziçi Üniversitesi Eğitim Dergisi*, 34(2), 13-34. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/buje/issue/37026/424747> adresinden erişildi.
- Özkan, H. (2019). *Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının 7. sınıf sosyal bilgiler dersi tarih kavramlarına ilişkin kavram yanlışlarının tespiti*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Adnan Menderes Üniversitesi, Aydın.
- Sarıkahya, E. (2017). Üst biliş kavramının fen öğretiminde kullanılmasına yönelik yapılmış çalışmaların lisansüstü tezlere dayalı analizi. *ESTÜDAM Eğitim Dergisi*, 2(1), 1-20. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/estudamegitim/issue/33623/481272> adresinden edinilmiştir.
- Sezer, A., İnel, Y. ve Gökalp, A. (2019). Çalışma grubu sosyal bilgiler öğretmenleri olan Türkiye'deki lisansüstü tezlerin incelenmesi. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(2), 1-17. <https://dergipark.org.tr/en/pub/usaksosbil/issue/51480/646002> adresinden erişilmiştir.
- Sönmez, Ö.F., Merey, Z., Kaymakçı, S. (Mayıs, 2009). Vatandaşlık ve insan hakları eğitimi alanında yapılan yüksek lisans ve doktora tezlerinin değerlendirilmesi, I. Uluslararası Avrupa Birliği, Demokrasi, Vatandaşlık ve Vatandaşlık Eğitimi Sempozyumu, Uşak.
- Şahin, M., Yıldız, D.G. ve Duman, R. (2011). Türkiye'deki sosyal bilgiler eğitimi tezleri üzerine bir değerlendirme. *Sosyal Bilgiler Eğitimi Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 96-121. <https://dergipark.org.tr/en/pub/jsser/issue/19097/202614> adresinden erişilmiştir.
- Tarman, B., Acun, İ. ve Yüksel, Z. (2010). Sosyal bilgiler eğitimi alanındaki tezlerin değerlendirilmesi, *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(3), 725-746. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/jss/issue/24245/257053> adresinden edinilmiştir.
- Tarman, B., Güven, C. ve Aktaşlı, İ. (2011). Türkiye'de sosyal bilgiler eğitimi alanında yapılan doktora tezlerinin değerlendirilmesi ve alana katkıları. *Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Dergisi*, 32, 391-410. <http://www.acarindex.com/ahmet-kelesoglu-education-faculty-akef-journal/turkiyede-sosyal-bilgiler-egitimi-alaninda-yapilan-doktora-tezlerinin-degerlendirilmesi-ve-alana-katkilari-1124#.XIVuRFQzbIU> adresinden edinilmiştir.
- TDK (2020). Kavram. <https://sozluk.gov.tr/?kelime=ka> adresinden erişilmiştir.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin yayıncılık.

EKLER

EK-1. Araştırmaya konu olan yüksek lisans ve doktora tezleri

2019 Yılı

- Eşmekaya, F. (2019). Zihin haritası tekniğinin sosyal bilgiler öğretiminde kullanılmasının akademik başarı ve kalıcılığa etkisi. Niğde, Ömer Halisdemir Üniversitesi, Niğde.
- Yılmaz, H. (2019). 5. sınıf öğrencilerinin Türkiye'nin bölgelerine yönelik bilişsel yapılarının kelime ilişkilendirme testi (KİT) yoluyla incelenmesi. Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Niğde.
- Özkan, H. (2019). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının 7. sınıf sosyal bilgiler dersi tarih kavramlarına ilişkin kavram yanılgılarının tespiti. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Adnan Menderes Üniversitesi, Aydın.
- Akpınar, B. (2019). İlkokul 4.sınıf sosyal bilgiler dersinde vatandaşlık ile ilgili kavram yanılgılarının incelenmesi ve giderilmesi: Bir eylem araştırması. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Soylu, T. (2019). Sosyal bilgiler öğretmenleri ve ortaokul öğrencilerinin kavram öğretimine ilişkin görüşlerinin belirlenmesi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.
- Gençoğlu, S., E. (2019). Altıncı sınıf öğrencilerinin doğal afetlere yönelik bilişsel yapılarının kelime ilişkilendirme testi (KİT) yoluyla incelenmesi. Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Niğde.
- Demirci, S. (2019). Dijital ve çalışma yaprakları ile desteklenmiş kavram karikatürlerinin sosyal bilgiler dersi coğrafya konularının öğretiminde kavramsal anlamaya etkisinin karşılaştırılması. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Trabzon Üniversitesi, Trabzon.
- Özdoğan, G. (2019). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin 6.sınıf öğrencilerinin harita bilgisi ve coğrafi koordinatlara ilişkin kavram yanılgılarına yönelik görüşleri. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Burdur.
- Çümen, D. (2019). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin kavram yanılgılarını belirleme ve giderme yollarının incelenmesi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Akdeniz Üniversitesi, Antalya.
- Kürümlüoğlu, M. (2019). 6. Sınıf sosyal bilgiler dersi demokrasinin serüveni ünitesinin kavram yanılgılarını giderme: Bir eylem araştırması. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Ahi Evran Üniversitesi, Kırşehir.
- Mert, B. (2019). Sosyal bilgiler öğretiminde sözlü ve yerel tarih uygulamalarının öğrencilerin kavramsal başarılarına ve farkındalık oluşturmalarına etkisi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Rize.

2018 Yılı

- Arslan, M. (2018). Ortaokul sosyal bilgiler dersi kitaplarında yeryüzünde yaşam ünitesi coğrafi kavram mekanlar konularına yönelik öğrencilerin akademik başarılarının incelenmesi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Burdur.

- Ayana, M. (2018). Sosyal bilgiler dersi "İpek Yolunda Türkler" ünitesindeki kavram yanılgıları ve öğretmenlerin öğrencilerin kavram yanılgıları ile ilgili farkındalıklarının tespiti. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Fırat Üniversitesi, Elazığ.
- Yesari, B. (2018). Kavram bulmacalarının sosyal bilgiler dersi 6.sınıf demokrasinin serüveni ünitesindeki öğrenci başarısına etkisi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Ömer Halisdemir Üniversitesi, Niğde.
- Balcı, S. (2018). Sosyal bilgiler dersi "Yaşayan demokrasi" ünitesinde kavram karikatürlerinin kullanımı. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyon.
- Yılmaz, F. (2018). Sosyal bilgiler 6. sınıf kitabında "Demokrasinin serüveni" ünitesinin kavram haritası ve öğretim etkinliği yönünden incelenmesi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Celal Bayar Üniversitesi, Manisa.
- Bozdoğan, K. (2018). Ortaokul öğrencilerinin sosyal bilgiler öğretim programında yer alan tarih kavramlarına yönelik algılarının incelenmesi. Yayınlanmamış doktora tezi. Necmettin Erbakan Üniversitesi, Zonguldak.
- Kantekin, S. (2018). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının sosyal bilgiler, tarih ve coğrafya kavramlarıyla ilgili metaforik algılarının metafor analizi yoluyla incelenmesi (Karadeniz Teknik Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi Örneği). Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon.
- Karaca, A. (2018). Yedinci sınıf öğrencilerinin çeşitli meslek grupları hakkındaki algılarının kelime ilişkilendirme testi (KİT) aracılığıyla incelenmesi ve öğrencilerin gelecekte meslek seçiminde rol oynayan faktörlerin belirlenmesi. Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Niğde.

2017 Yılı

- Dağdelen, O. (2017). İlkokul 4. Sınıf sosyal bilgiler dersi insanlar ve yönetim ünitesindeki kavram yanılgılarının giderilmesinde kavramsal değişim yaklaşımının etkisi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Amasya Üniversitesi, Amasya.
- Abu, M. (2017). Sosyal bilgiler dersinde kavram karikatürlerinin kullanımının öğrencilerin derse yönelik tutum ve yaratıcı düşünme becerilerine etkisi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Tokat.
- Şarlayan, R. (2017). Kavramsal değişim metinlerinin sosyal bilgiler dersindeki kavram yanılgılarının giderilmesindeki etkisi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Ahi Evran Üniversitesi, Kırşehir.

2016 Yılı

- Bayık, D. (2016). 6. sınıf sosyal bilgiler dersinde işbirlikli öğrenme yöntemi destekli zihin haritası tekniğinin kullanılmasının öğrencilerin akademik başarılarına ve derse karşı tutumuna etkisi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Fırat Üniversitesi, Elazığ.

2015 Yılı

- Kızıl, Ö. (2015). Sosyal bilgiler 6. Sınıf "Ülkemizin Kaynakları" ünitesinin kavram bulmacası etkinlikleri yoluyla öğretiminin akademik başarı üzerindeki etkisi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Celal Bayar Üniversitesi, Manisa.
- Avcı, G. (2015). Altıncı sınıflarda sosyal bilgiler dersinde öğrencilerin coğrafi kavramları

anlama düzeyleri ve kavram yanlışlarının belirlenmesi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.

Toros, S. (2015). Sosyal bilgiler öğretiminde bilgisayar destekli öğretimin kavram yanlışlarını giderme üzerine etkisi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas.

2014 Yılı

Bitlisli, N. (2014). 6. sınıf öğrencilerinin sosyal bilgiler dersi yeryüzünde yaşam ünitesinde geçen coğrafi kavramları algılama düzeyleri ve kavram yanlışları (Bayburt Örneği). Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Giresun Üniversitesi, Giresun.

Akyol-Gök, Ö. (2014). 6.sınıf sosyal bilgiler dersinde ülkemizin kaynakları ünitesinde kavram haritası tekniğinin başarı, tutum ve kalıcılığa etkisinin belirlenmesi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Adnan Menderes Üniversitesi, Aydın.

Bulut, N. (2014). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının dünyanın yapısı konusundaki kavram yanlışlarının belirlenmesi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Erciyes Üniversitesi, Kayseri.

Dinç, İ. (2014). İlköğretim 7. sınıf öğrencilerinin sosyal bilgiler dersi "İletişim ve İnsan İlişkileri" ünitesinde geçen kavram ve tanımlara erişme düzeyi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Erzincan Üniversitesi, Erzincan.

Aydemir, A. (2014). Ortaokul 7. sınıf öğrencilerinin beşeri coğrafya kavramlarına ilişkin algılarının kelime ilişkilendirme testi aracılığıyla incelenmesi. Gazi Üniversitesi, Ankara.

2013 Yılı

Üztemur, S.S. (2013). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme alanındaki kavram yanlışları ve öz-yeterlik inançlarının incelenmesi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Celal Bayar üniversitesi, Manisa.

2012 Yılı

Kan, A., Ü. (2012). Sosyal bilgiler dersinde bireysel ve grupla zihin haritası oluşturmanın öğrenci başarısına, kalıcılığa ve öğrenmedeki duyuşsal özelliklere etkisi. Yayınlanmamış doktora tezi. Fırat Üniversitesi, Elazığ.

Elvan, Ö. (2012). Sosyal bilgiler öğretiminde çalışma yaprakları kullanılmasının kavram yanlışlarını gidermeye etkisi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Ahi Evran Üniversitesi, Kırşehir.

Karaçalı, H. (2012). 7. sınıf öğrencilerinin zihin haritasında Türk dünyası algısı. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi, Ankara.

2011 Yılı

Tural, A. (2011). Sosyal bilgiler yapılandırmacı yaklaşımla kavram öğretimine yönelik model geliştirme. Yayınlanmamış doktora tezi. Gazi Üniversitesi, Ankara.

Kılıçoğlu, G. (2011). Sosyal bilgiler derslerinde kavramsal değişim metinlerinin kavram yanlışlarını giderme üzerine etkisi. Yayınlanmamış doktora tezi. Gazi Üniversitesi, Ankara.

Ulu-Kalın, Ö. (2011). Sosyal bilgiler 4. sınıf için tasarlanan "İnsanlar ve Yönetim" adlı ünitenin

öğrencilerin akademik başarılarına ve kavram algılama düzeylerine etkisi. Yayınlanmamış doktora tezi. Atatürk Üniversitesi, Erzurum.

Bodur, Ş. (2011). İlköğretim sosyal bilgiler dersinde aktif öğrenme tekniklerinin kavram yanlışlarını gidermeye etkisi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Sakarya Üniversitesi, Sakarya.

Talay, F. (2011) İlköğretim 6.sınıf sosyal bilgiler dersi kapsamında işlenen yeryüzünde yaşam ünitesinde geçen coğrafi kavramlarının kullanılmışlık düzeyi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Kastamonu Üniversitesi, Kastamonu.

2010 Yılı

Şeker, M. (2010). Sosyal bilgiler öğretiminde öğrenme stillerine uygun etkinliklerin kullanılmasının öğrencilerin öğrenme düzeyi ve kavram yanlışlarının giderilmesi üzerindeki etkililiğinin araştırılması. Yayınlanmamış doktora tezi. Marmara Üniversitesi, İstanbul.

Alkan, G. (2010). Sosyal bilgiler öğretiminde kavram karikatürlerinin öğrenci başarısına etkisi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Niğde Üniversitesi, Niğde.

Yarar, S. (2010). Flash programında kavram karikatürleri ile desteklenerek hazırlanmış öğrenme nesnelerinin sosyal bilgiler dersinde kullanılması. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Rize Üniversitesi, Rize.

Akdağ, Ş. (2010). İlköğretim 6.sınıf öğrencilerinin sosyal bilgiler dersi 'yeryüzünde yaşam' ünitesindeki kavram yanlışları. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyonkarahisar.

Çolak, R. (2010). Kavram haritalarının sosyal bilgiler eğitimi çerçevesinde tarihsel kavramların öğretiminde kullanılması: Kavram haritası ile yapılan öğretimin tutum, başarı ve kalıcılık arasındaki ilişkinin incelenmesi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Marmara Üniversitesi, İstanbul.

2008 Yılı

Yılmaz, H. (2008). İlköğretim birinci kademe 5. sınıf sosyal bilgiler dersinde kavram haritalarının kullanılmasının başarıya olan etkisi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Selçuk Üniversitesi, Konya.

2007 Yılı

Kısa, F. (2007). İlköğretim 6. sınıf sosyal bilgiler dersinde beyin fırtınası tekniğiyle kavram öğretiminin öğrencilerin akademik başarı düzeylerine etkisi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi, Ankara.

2006 Yılı

Yükselir, A. (2006). İlköğretim 6. sınıf sosyal bilgiler programında geçen kavramların kazanımı ve kalıcılığında kavram analizi yönteminin etkisi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Çukurova Üniversitesi, Adana.

Çakmak, F. (2006). İlköğretim 6. Sınıf öğrencilerinin sosyal bilgiler dersi nüfus ve yerleşme konusunda geçen kavramları anlama düzeyleri ve kavram yanlışları. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyonkarahisar.

Bayındır-Gencer, P. (2006). İlköğretim altıncı sınıf sosyal bilgiler dersi coğrafya konularında kavram haritalarının öğrenci başarılarına etkisi (Erzurum İli Ömer Nasuhi Bilmen İlköğretim okulu örneği). Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Atatürk Üniversitesi, Erzurum.

2004 Yılı

Güngör, D. (2004). İlköğretim 5. sınıf sosyal bilgiler derslerinde tarihsel kavramların öğretiminde bilgi ve kavram haritası kullanımının başarıya etkisi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Marmara Üniversitesi, İstanbul.

Atıf İçin/Please cite as: Karakuş, S. (2020). Türkiye’de Sosyal Bilgiler Eğitiminde Kavramlar Konusunda Yapılan Yüksek Lisans ve Doktora Tezlerinin İncelenmesi. (An Examine Master Theses and Phd Dissertations Conducted in the Field of the Concepts in Social Studies Education in Turkey). *Academia Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 5(1), 61-76. <http://dergipark//academiadergi.com>